

GREENPORT

REGIO **BOSKOOP**

Aan: College van Gedeputeerde Staten Provincie Zuid-Holland

Van: Stichting Greenport Regio Boskoop

Betreft: Reactie Stichting Greenport Regio Boskoop op het voorontwerp ZH-PLG.

Datum: 15 september 2023

Ons ref: 3195308

Uw ref:.

Geacht college,

Met deze brief reageert de Stichting Greenport Regio Boskoop op het ZH-PLG in algemene zin, en in het bijzonder op de relevante onderdelen zoals die van toepassing zijn op deelgebied Boskoop. De Stichting waardeert dat in het voorjaar gebiedspartijen in verschillende sessies input hebben kunnen geven op de totstandkoming van dit document. Aangezien de aan de Stichting deelnemende overheden ook in andere deelgebieden actief zijn, is de verwachting dat zij - indien nodig - daarvoor een aparte reactie zullen opstellen.

De Stichting is content dat vanuit de provincie ondersteuning is aangetrokken om de eerste fase van het gebiedsproces in goede banen te leiden. Dit betekent dat de Stichting nu capaciteit heeft om het voor Boskoop beste pakket aan maatregelen te identificeren richting de vaststelling van het ZH-PLG door PS. De Stichting vraagt aandacht voor het feit dat deze extra capaciteit niet wegneemt dat alle bij de Stichting betrokken partijen (en wellicht andere partijen) reeds veel inzet hebben gepleegd en ook de komende tijd veel personele inzet moeten plegen bij de verdere uitwerking van het pakket. Tegelijkertijd vragen wij aandacht voor een aantal zaken die randvoorwaardelijk zijn om als Stichting slagvaardig en succesvol aan de slag te kunnen gaan met de opgaven vanuit het ZH-PLG.

Voldoende verdienvermogen cruciaal voor de toekomst van het landelijk gebied

Naast dat het ZH-PLG een groot aantal opgaven integraal benadert, wil de Stichting een goede uitwerking van het economisch perspectief benadrukken als één van de belangrijkste componenten van het slagen van het programma. Een sterk en blijvend verdienvermogen geeft namelijk ruimte voor verdere verduurzaming op bedrijfsniveau, bijvoorbeeld op het gebied van circulaire economie. In de projectvoorstellen wordt gezocht naar maatregelen die zowel ecologisch als economisch versterkend zijn. De Stichting ziet in deze opgave een belangrijke verbinding met de Regiodeal Brede Welvaart die momenteel wordt voorbereid.

Uitdaging: inspelen op klimaatverandering

De sierteeltsector is sterk afhankelijk van gietwater van voldoende kwaliteit voor de beregening van gewassen. Hiervoor wordt veelal oppervlaktewater gebruikt. De klimaatverandering geeft een grote druk op de beschikbaarheid van oppervlaktewater. De aanvoer van rivierwater staat in de zomer onder druk, zowel in hoeveelheid als in kwaliteit, waardoor de waterschappen steeds grotere inspanningen moeten leveren om alle gebruiksfuncties te kunnen faciliteren.

Tegelijk neemt de vraag naar oppervlaktewater toe, onder andere door peilverhoging in omliggende veenweidegebieden. De sector staat voor de inspanning om meer zelfvoorzienend te worden en zoekt daarvoor oplossingen die gericht zijn op vermindering van de watervraag en vergroting van de interne opslagcapaciteit. Ondergrondse wateropslag is in een vergevorderd stadium van onderzoek en kan een stap in de goede richting worden. De sector hoopt dat ZH-PLG haar daarbij een steun in de rug kan geven.

Uitdaging: balans tussen korte- en lange-termijn maatregelen

De focus voor het deelgebied Boskoop ligt in dit toetsbare voorontwerp ZH-PLG voornamelijk op de korte-termijn initiatieven (no en low regret). Dit terwijl ook wordt aangegeven dat het ZH-PLG bedoeld is om structurele problemen aan te pakken. Grotere maatregelen op het gebied van groenblauwe dooradering en de sanering van verontreinigde slootbodems mogen wat de Stichting betreft niet in het maatregelenpakket ontbreken. Op termijn zullen deze bijdragen aan het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water, maar zullen naar verwachting niet vóór 2027 (wanneer de KRW-doelen gehaald moeten zijn) voltooid zijn. De verwachting is echter dat met alleen het uitvoeren van no- en low-regret maatregelen de doelen helemaal niet gehaald zullen worden.

Verschillen tussen deelgebieden zorg voor uitvoering gehele ZH-PLG

De Stichting constateert een verschil in concreetheid en tempo tussen de verschillende deelgebieden. Dit verschil, alsook de beperkte vermelding van sierteelt in het ZH-PLG, baart ons zorgen, mede met betrekking tot de positie van Greenport Regio Boskoop in vergelijking met andere gebieden.

Goede uitgangspositie nodig om voortgang te meten

De Stichting onderkent de keuze voor het gebruik van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) om voortgang te meten. Dit zal ondernemers en andere gebiedspartijen inzicht geven in de voortgang op een bepaald thema. De Stichting roept in dat kader wél op tot het goed en pragmatisch inrichten van een nul-situatie per opgave, plus duidelijke doelen voor alle opgaven. Als hier meer onderzoek voor nodig is, moet het programma daar ruimte voor bieden.

Onzekere financiële uitgangspositie risico voor uitvoering projecten

De Stichting is van mening dat er nog grote onzekerheid bestaat omtrent de financiële dekking van de maatregelen. Deze onzekerheid werd bevestigd door de mededeling van Minister Van der Wal op woensdag 30 augustus jl. over de grootte van het transitiefonds. De politieke omstandigheden - waaronder het ontbreken van het landbouwakkoord - versterken deze onzekere situatie. Er moeten daarom ook op financieel vlak geprioriteerd en keuzes gemaakt worden in welke maatregelen wanneer uitgevoerd kunnen worden.

Stichting Greenport Regio Boskoop is zich er van bewust dat er op dit moment nog geen zekerheden geleverd kunnen worden voor de langere termijn. Zij doet daarom een dringend beroep op de Provincie om voor 2024 een budget beschikbaar te stellen om de eerste projecten te kunnen uitvoeren. Daarbij zijn groenblauwe dooradering en verbetering van de waterkwaliteit voor ons de belangrijkste speerpunten.

Beheer en onderhoud cruciaal voor het halen van opgaven

In het ZH-PLG is veel aandacht voor de groenblauwe dooradering en het belang daarvan voor het verbeteren van de biodiversiteit en de ecologische omstandigheden. De definitie daarvan heeft een verdere uitwerking, evenals hoe deze dooradering moet worden onderhouden en beheerd. Dit betreft niet alleen de financiële belasting en wie deze beheertaak op zich moet nemen, maar ook hoe de kwaliteit daarvan te meten en te bewaken (monitoring én borging c.q. governance).

De Stichting ziet kansen om deze groenblauwe dooradering in Boskoop te verbeteren en zoekt daarin een structurele oplossing. Momenteel is, naast de reeds bestaande onderhoudsverplichtingen, bovenwettelijk onderhoud onder andere tijdelijk bij de gemeente Alphen aan den Rijn ondergebracht. De SLA (Stichting Landschapsfonds Alphen aan den Rijn), een organisatie die zich inzet voor het behoud van landschapselementen, voert via een subsidieregeling dit onderhoud uit.

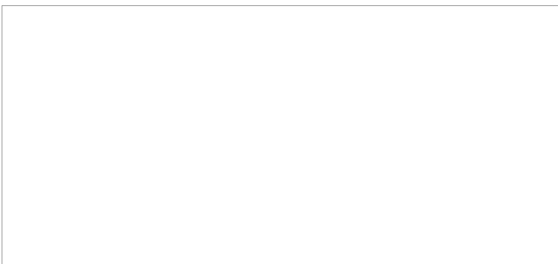
Greenport Boskoop maakt tot nu toe geen deel uit van een Agrarisch Collectief. Daardoor komt zij niet in aanmerking van beheer- en onderhoudspakketten uit de regeling ANLB. Met name voor het beheer en onderhoud van houtakkers en andere landschapselementen kan deze regeling hulp bieden. Wij verzoeken de Provincie daarom om haar invloed aan te wenden om Greenport Boskoop toe te voegen

aan een regionaal Agrarisch Collectief. Hierbij moet rekening worden gehouden met een schaalgrootte die past bij de Boskoopse kavel- en bedrijfsstructuur.

Rolverdeling tussen partijen nog niet afgesproken

Er bestaat nog onduidelijkheid over de rolverdeling tussen de betrokken partijen. Om de samenhangende strategie van het ZH-PLG te waarborgen en de samenwerking met betrokken partijen te optimaliseren, dienen de rollen en verantwoordelijkheden duidelijk afgebakend te worden. De Stichting verzoekt verduidelijking in hoe de provincie de rol van mede-overheden en gebiedspartijen ziet in dit kader. Wie zijn de stakeholders, wat is hun rol en is daar voldoende draagvlak voor? De Stichting ziet bijvoorbeeld bij een groeiende, maar nog steeds relatief kleine, groep agrarische bedrijven een toenemende bewustwording ontstaan dat er actie nodig is om de noodzakelijke transitie tot stand te brengen. Om de overige bedrijven in het proces ook mee te krijgen moet nog heel wat werk worden verzet (en vertrouwen worden gewonnen). Een gerichte procesaanpak met aandacht voor de agrarische sector en betrokkenheid van alle stakeholders, waarbij open - wederzijdse - communicatie, educatie en bewustmaking centraal staan, is essentieel.

Hoogachtend,
Stichting Greenport Regio Boskoop

Anouk Noordermeer, voorzitter